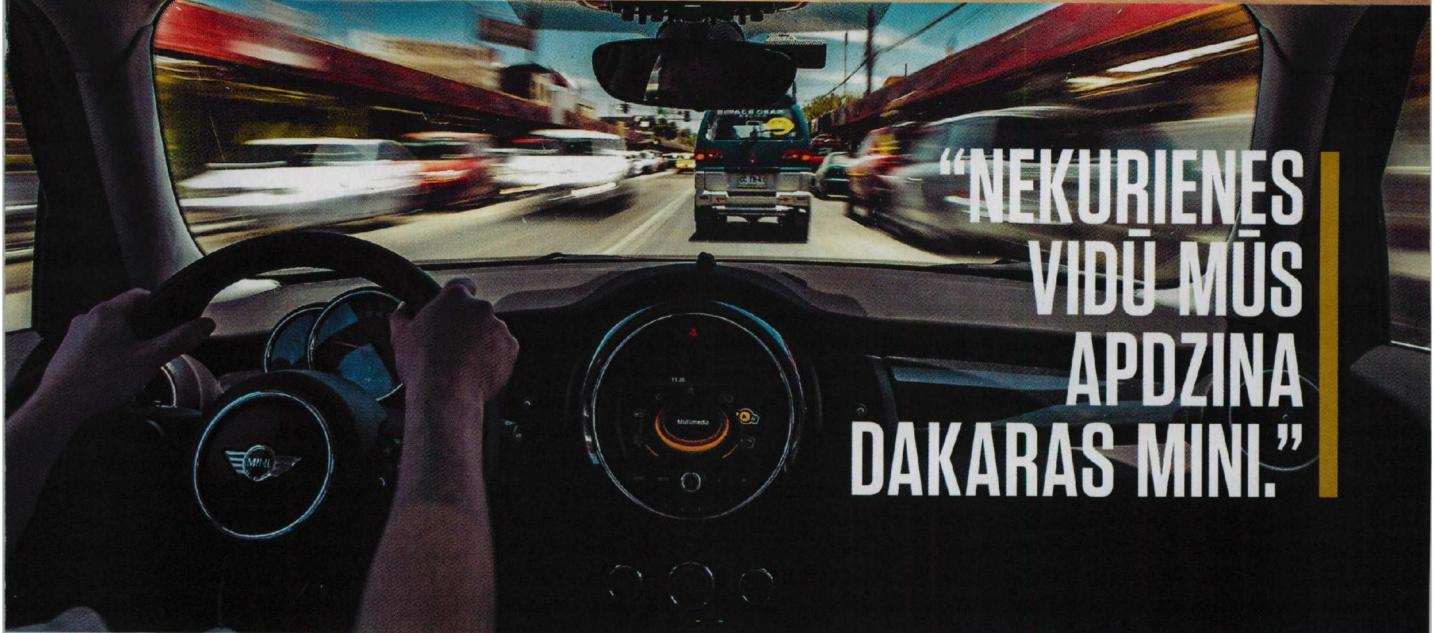

MINI COOPER S 5DR

Caurbraucamais McDonald's
nav vissmaz astoņu kilometru
radiusā jebkurā virzienā. Tuksnesis.

Jā, mēs apsteidzām Mini
visuvareno Dakaras sacīkšu
auto. Nu, gandrīz.

MINI COOPERS 5DR

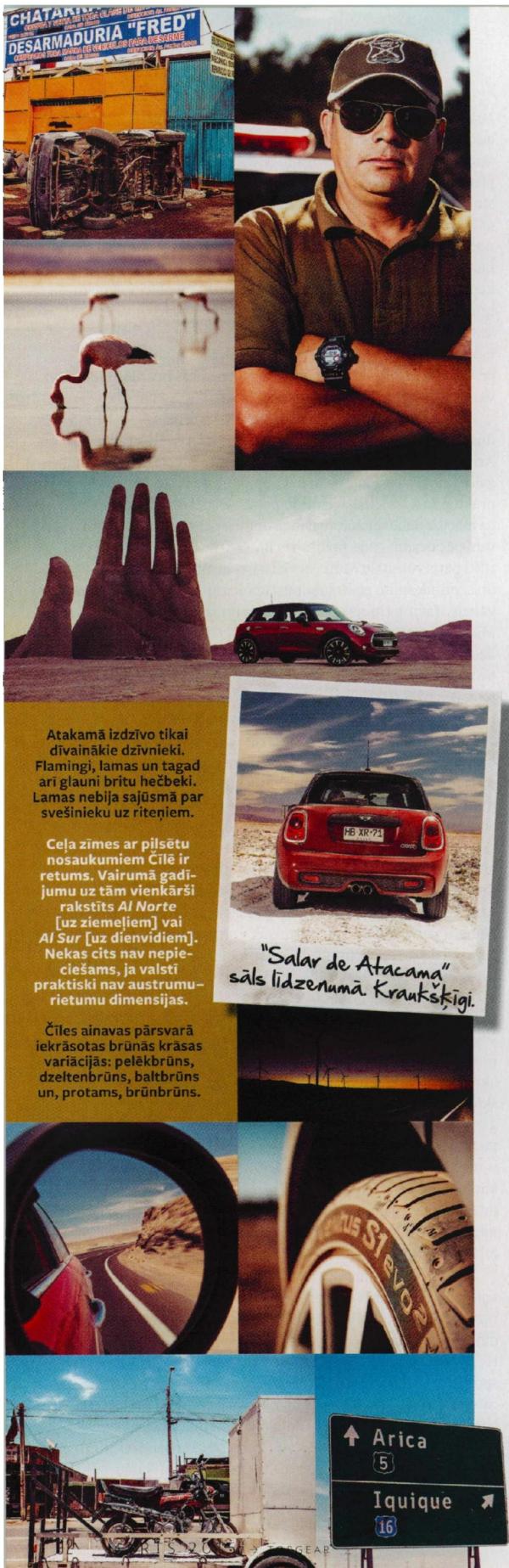
Pārdod: Arīka ražots
stiklšķiedras Mini.
Viens prātīgs saimnieks...

“BAIDOS, KA
TAS NAV...
IDEĀLĀ STĀVOKLĪ.”

BMW Isetta burbuļauto. Tieši
tas, ko jūs sagaidītu ieraudzīt
mezonīgajā Cilē.

Mēs te bija
Tieši garāžas duru augšpusē.

Vēcājā Arīkas Mini izmantošs
netradicionāls “ārpus auto”
dzīnēja novētojums.

Atakamā izdzīvo tikai divainākie dzīvnieki. Flamingi, lamas un tagad arī glauņi brītu hečbeki. Lamas nebija sajūsmā par svešnieku uz riteņiem.

Ceļa zīmes ar piļsētu nosaukumiem Čīlē ir retums. Vairumā gadījumu uz tām vienkārši rakstīts *Al Norte* [uz ziemeļiem] vai *Al Sur* [uz dienvidiem]. Nekas cits nav nepieciešams, ja valstī praktiski nav austrumu-retumu dimensijas.

Čīles ainavas pārsvarā iekrāsotas brūnās krāsas variācijās: pelēkbrūns, dzeltenbrūns, baltbrūns un, protams, brūnbrūns.

Dievam, tas ir arī ekonomisks. DUS šeit nav pārāk bieža parādība. Uzpildi baku, kad vien ir tāda iespēja. Un arī ūdens pudeles. Atakamas tuksnesis, ja neskaita Antarktīdu, ir sausākā vieta uz Zemes. Vietām lietus nav lījis pat pusgadsimtu. Tas ir neapdzīvojams, gandrīz ārpasaulīgs. Mēs šķērsojām atbilstoši nodēvēto Mēness ieļu – psihodelisku, Dali stila veidotu iesarkanu smilšu un klinšu veidojumu, kur NASA testējusi Marsa izpētes robotus. Tas viss principā raksturo Čīles ziemeļus. Taču, kā mēs zinām, uz Marsa nav ne lamu, ne flamingi. Čīlei ir abi.

TUR BIJA LAMAS UN FLAMINGI, un smarža nebija neko patikama. Nākamajā dienā mēs uzdūrāmies ducim lamu (ganāmpulks? bars? panorāma?), kas knibinājās ap sajō un nabadzīgo augu valsti uz dienvidiem no Sanpedro trīs kilometrus augšup izkaltušajā augstienes lidzenumā, milzīgiem vulkāniem izrobojot horizontu un vējam paceļot gaisa puteklus. Nostājoties aizvējā, mums bija skaidrs, ka lamas ipaši neuzaucas par personīgo higiēnu. Taču, ja man 35 grādu karstuma būtu jāvalka milzīgs, pūkains kažoks, arī es diez vai lepotos ar patīkamu aromātu.

Lielākā lama no ganāmpulkā (nevilknoties nokristīt par Dalai) pagrieza galvu uz Mini pusī un veltīja mums labi atstrādātu pārmetošu skatienu, pēc tam skubināja savu harēmu uz ieplaku rietumu virzienā. Lamas skatiens vēstīja: "Protams, jums šķiet, ka ar savu "gaisa kondicionēšanu" un "kruīza kontroli" esat pirmie puiši ciemā, vai ne?" Taču jūs vairs neesat Kensingtonā. Mēs, puisīt, šeit esam bijuši trīs miljonus gadu un būsim vismaz vēl tikpat. Tinieties!" Acimredzot dažiem cilvēkiem no augstuma sāk radīties savadas vizijas. Prieks, ka neesmu viens no viņiem.

Flamingi ciešu Mini šķita aizskaram daudz mazāk, jo viņi tikai uz pāris sekundēm pagrieza galvu mūsu virzienā un atkal iemērca zilganajā sāls lagūnas ūdeni. Ja tā padomā, flamingiem piemīt kaut kas no Mini. Ārišķīgi, rožā lielībnieki. Taču viņi nesmaržoja daudz labak, piepildot zalgandzelteno lagūnu ar aromātu, kāds rodas pēc 12 stundu lidojuma pārpildītā lidmašīnā. Flamingu olām noteikti ir spēcīgakais olu aromāts pasaulei.

POLICISTS, KAS MŪS APTURĒJA netālu no Bolivijs robežas, izskatījās dusmīgs. Dusmīgs kā lama. Lielas saulesbrilles, liels strokis, lielas ūtas. Viņš pamāj, lai nolaižam logu. "Documentos!" viņš norēja, spēcīgi ar pirkstu kauliņiem klaudzinot pa Mini jumtu. Es pasniedzu Mini dokumentus, un policists tos pilnīgā kļusumā pārskatīja vairākas minūtes, bez šaubām, domājot, kurus no maniem caurumiem pārmeklēt, lai atrastu pirmklasīgo Bolivijs kokaīnu. Viņš lenām pašūpoja galvu un nopūtā.

"Farzan. Few-rouse," viņš svinīgi noteica.

"Farzan few-rouse?" es jautauju, pieņemot, ka spānu valodā tas nozīmē "bikses nost, puisit, un žigli". Un tad policista seja atplauka platā smaidā.

"Farzan. Few-rouse!" viņš atkārtoja, uzsitolot pa Mini ar dūri.

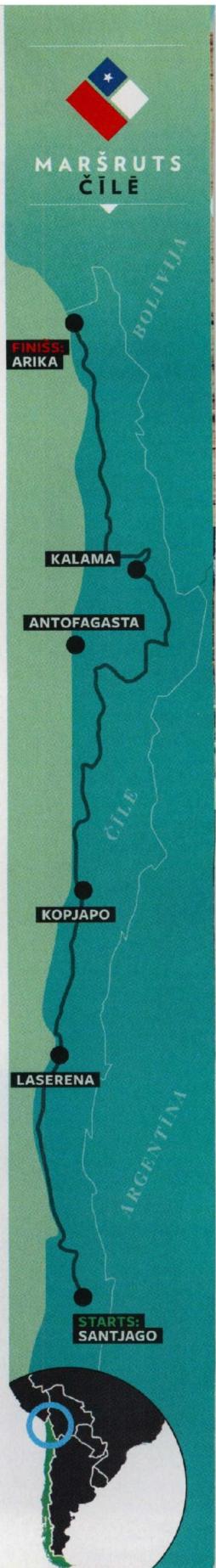
"Farzan few-rouse!"

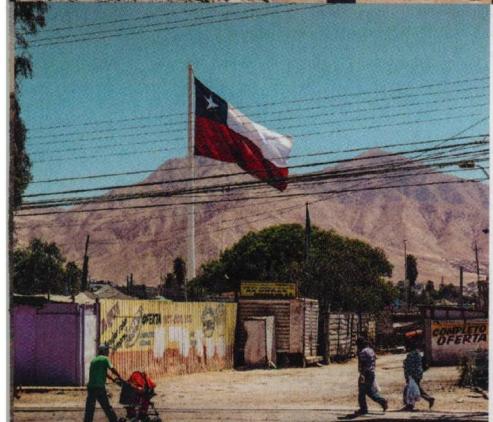
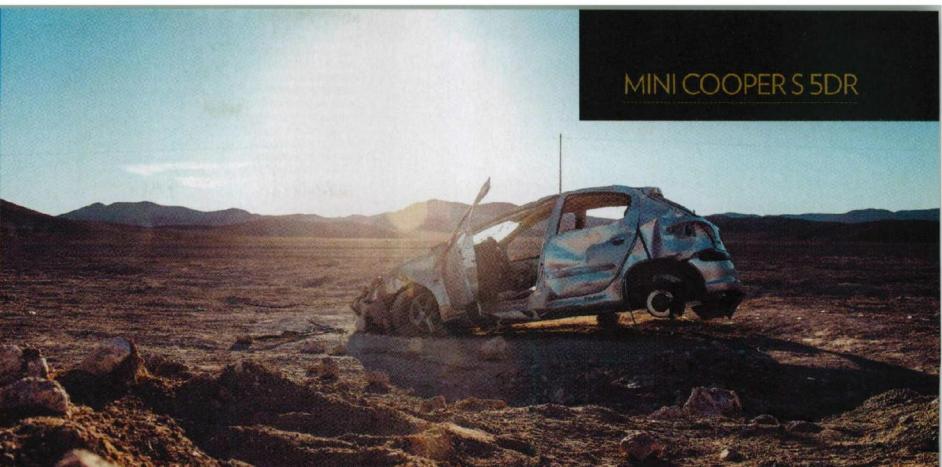
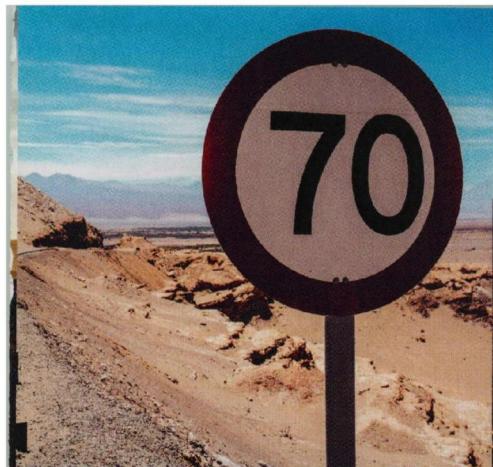
Man pieleāca. "Ak, Fast and Furious?" "[Ātrs un bez ūzīstības]"

"Sii!" Viņš icelīza pa Mini jumtu tik stipri, ka es jau gaidīju viņa dūri salonā. "Labs auto. Vins Dizels! Fast and Furious!"

Neskaitot visuresošos kravas auto, Čīles tuksnesi visplašāk ir pārstāvēts pikapu un universāļu spektrs – pulka vecu Toyota un Nissan, kas papildināti ar šaubīgiem mūsdienu Ķinas dizaina paraugiem. Uz visa šā praktiskuma fona Mini, kas izgreznots ar tādiem sportiskiem niecīpiem kā priekšējais spoilers un milzīgi vieglmetāla diskī no Works klāsta, patiešām izskatās kā auto no Holivudas pakaļdzīšanās ainām.

MĒS ZINĀJĀM, KA DAKARAS RALLIJA KARAVĀNA bija kaut kur tuvākajā apkārtnei virzāmies uz ziemeļiem pa tuksnesi no Antofagastas uz Ikiki. Taču "kaut kur tuvākajā apkārtnei" Čīlē var nozīmēt arī 300 kilometru nost no ceļa otrpus milzīgi kalnu grēdai. Tāpēc tas bija pārsteigums, kad nekurienes vīdū mums garām pabrauca Mini Dakar Countryman ar Čīles karogu uz

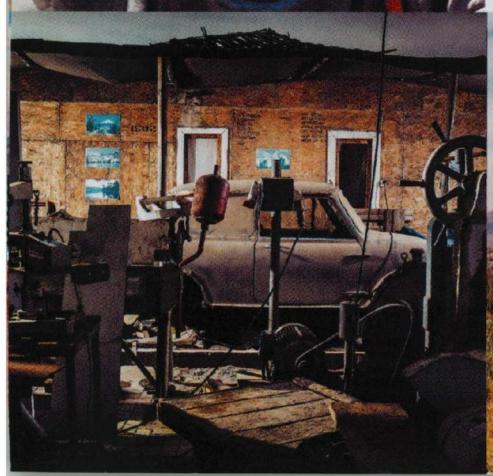
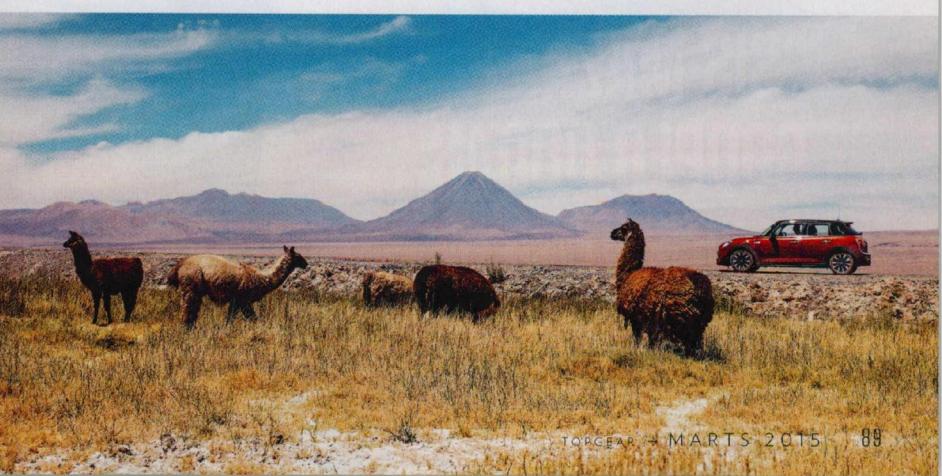
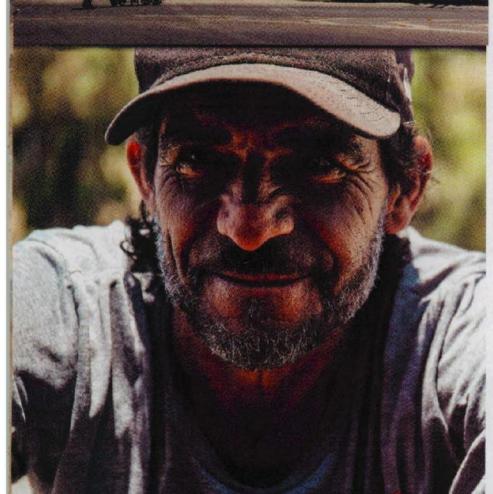
VĀGI, LAMĀS UN ATAKAMA

MEKLĒJOT VECOS
MINI ČĪLES TUKSNESĪ

Mazs britu hečs. Sausākā, mežonīgākā
vieta uz Zemes. Viss taču būs labi, vai ne?

Teksts SEMS FILIPS / Foto MARKS FAGELSONS

Bija divi naktī, kad pirmoreiz pamanīju mirdzošos krucifiksus.

Nakts melnumā, braucot uz ziemējiem pa Panamerikas autoceļstrālī kaut kur Atakamas tuksneša viidū, tie iznira no ceļmalas tumsas – divarpus metru augsti, spidoši, šausmīgi. Braukšana 18 stundu no vietas mēdz izspēlēt savādus jokus ar smadzenēm, taču atzistos – spidoši krusti bija kaut kas jauns. Jau gatavs saukt To Kungu un atteikties no pasauleigajiem grēkiem, es nedaudz piebremzēju un ar atvieglojumu sapratu, ka šie krusti nav pārdabiskas parādības, bet gan ļoti divaini pieminekļi – milzīgi, pašaizstisīti krucifiksi, kas notīti ar atstarojošu lenti. Daži gan izrotāti vien ar ziediem...

Lai nu kā, ja spidošo krucifiksu mērķis ir atgādināt nakts braucējiem par mīstīgumu, tas ellenīgi labi darbojas. Tūkstošiem kilometru garumā, braucot uz ziemējiem no galvapslētas Santjago, es centos izdomāt, kāda veidā tik daudz autobraucēju pamanījušies aiziet bojā uz Čiles lielceļiem. Te taču nav ne stāvu krauju, ne ari nepārskatāmu, letālu likumu. Čiles ceļi lielākoties ir taisni un garlaicīgi – pat ja sanāk noskriet no asfalta, jūs, vis-īstamāk, attaptos pilnu muti smilšu, nevis aptinušies ap stabu. Taču pilnīgajā tuksneša tumsā starp spidošajiem krustiem viss drīz vien klūst skaidrs. Kravas auto. Dažādu vecumu *fūres* veido lielāko daļu no Čiles ārpilsētu satiksmes, pieveicot nelielos slipumus gliemeža ātrumā. Ja vien planotajā galamērķi nevelaties ierasties dažus gadus vēlāk, jums kaut kad būs jāapdzīn. Un ikreiz šādos brižos – pat uz šķietami taisniem ceļiem – no nekurienes pretējā virzienā iznirs vēl viens kravas auto, traucoties milzīgā ātrumā, signalizējot un mirkšķinot gaismas, taču nemaz nemēģinot piebremzēt. Meģiniet tikt kādam garām nelaikā, un viss, kas paliks pāri, būs vien mirdzošs krucifikss.

Atakamā nepieciešams auto, kas spējīgs apdzīt, un mums tāds bija – jaunais piecdurvju Mini Cooper S. Dzirkstošs britu turbovāģis, kas, paldies Dievam, bija pietiekami ūpīrs, lai tiktūtu galā ar divām *fūrēm*, tuvojoties tām ar ātrumu 240 km/h. Tiesa, atsvaidzināts nelieels britu hečs varētu šķist divaina izvēle Čiles ārēm, taču šis mazais Cooper ir gatavs kļūt par pēdējo posmu kādā 50 gadu senā starpkontinentāla stāstā. Tas dadas ceļā, lai satiktu savus senčus. Nu, cerams.

Mēs devāmies uz vietu, ko var devēt par vienu no dīvainākajām nodaļām britu autobūves vēstures grāmatā (būsim atklāti – šādu nodaļu nav maz). Sešdesmitajos gados, lai veicinātu rūpniecības izaugsmi Arikā – mežonīgā piekrastes pilsētā piecas dienas uz ziemējiem no Santjago, kas iespiesta starp Peru robežas draudīgiem tuksneša plašumiem, – Čiles valdība pilsetu pasludināja par brivostu, piedāvājot milzīgas nodokļu atlaides ikvienu, kas šeit vēlētos ražot automašīnas. Un tā člieši piezīmēja British Motor Corporation, kas kopš 1959. gada vārtijās naudā, pateicoties revolucionārajam un ārkārtīgi veiksmīgajam Mini, un jautāja: “Varbūt velaties šeit uzbūvēt kādu Mini?” BMC atbildēja: “Protams, kāpēc gan ne? Jums taču ir diezgan daudz tērauda?” Un člieši atbildēja: “Ai, nē. Arikā patiesībā tērauda nav nemaz. Bet mēs taču varētu tos būvēt no stiklšķiedras?”

Un viņi tā ari izdarīja. Laikam jau nav jābrīnās, ka šī neizrādījās tā pati veiksmīgākā biznesa ideja – vēl jo vairāk tāpēc, ka Arika bija tik tālu no Čiles galvenajām auto nojeta vietām, un gaisa kravu pārvadājumu izdevumi pārdošanai uz Santjago praktiski ari iznīcināja jebkādu peļņu. Iespējams, tā ir noderīga mācība nebūvēt automašīnu rūpnicu tuksneša viidū. Aptuveni pēc desmit gadu ražošanas BMC Arikā bija izgatavojuši tikai pāris tūkstošu Mini (neviena istīti nezina precīzu skaitu), un septiņdesmito gadu sākumā rūpniča klusībā aizvēra savus vārtus. Taču šis projekts nebija pavismā veltīgs. Stiklšķiedras Mini tika slavēti to nerūsējošo virsbūvju dēļ (regionā bez lietus un mitruma rūsa gan nebija problēma) un ari tāpēc, ka nelielas sadursmes stāvaukumā lielākoties beidzās bez buktēm. Diemžēl stiklšķiedras korpuiss, runājot mūsdienā valodā, nopietnākā negadījuma mēđa “pārlūzt uz pusēm”. Tas varētu izskaidrot, kāpēc šī saujinā Mini, kas noripoja no Arikas rūpničas konveijera, bija vienīgā stiklšķiedras auto no vairāk neka pieciem miljoniem “originālo” Mini, kurus bija lemts izgatavot miniatūrā heč 50 gadu ilgajā ražošanas vēsturē. Tāpēc šie auto kļuvaši par sava veida kolekcijas priekšmetu. Ambiciozi, taču nejēdzīgi. *Limited Edition – TopGear* stilā. Tāpēc mūsu uzdevums ir stūrēt jauno (noteikti ne stiklšķiedras) Mini gandrīz 2600 kilometru pari Atakamas tuksnesim no Santjago uz Ariku, lai tur nomeditu originālo stiklšķiedras Mini. Vienkārši plāns ar pāris trūkumiem. Pirmkārt – slepkavnieciskie kravas auto. Otrkārt – neviens nezināja, vai kāds Arikas Mini vispār vēl eksiste. Un treškārt – Čile ir absolūti un ārkārtīgi bezgalīga.

ČILE IR LIELĀ. ĀRPUS SANTJAGO ZAĻAJĀM IELEJĀM, iebraucot Atakamas tuksnesi, pilsētas ir tikai ik pēc 150 kilometriem, un starpā ir varens plašums ar neko, vien smiltīm, akmeņiem, kalniem un vēl vairāk smiltīm. Taču, ja jums šķiet, ka ainavas ir garlaicīga, tā nav. Čile gandrīz visā tās garumā (tā stiepjas 38 grādu ģeogrāfiskajā platumā, kas to padara par garāko valstī pasaulei ziemeļu–dienviļu virzienā) ir neiedomājams ģeogrāfijas šedevrs: vairāk nekā sešus kilometrus augsti apsniguši vulkāni, milzīgi, saplaisājuši sals lidzenumi, elegantes un nebeidzamas smilšu kapas. Šis mežonīgais miers, kas atveidots aizvēsturiskā spektrā, ir hipnotizējošs pat dzīlākajos apziņas limeņos.

Neaptveramais mērogs pamatiņi mulsina perspektivas izjūtu. Pat dienā ceļš uz ziemējiem (ja, tāds ir tikai viens) šķiet nebeidzams un pilnībā bez jebkādiem atskaites punktiem, un dūmaka ir tik dezorientējoša, ka paziūd jebkāda izpratne par to, cik daudz esat nobraukusi un cik tālu vēl jābrauc. Mini, spriežot logiski, nav atbilstošs auto šādai lielceļu misijai. Veicais trīsdurvju Cooper S bija aizraujōss, bezrūpīgs un paciets karstais hečs, kas paredzēts nomājiem, likumotiem ceļiem, bet nevis šosejai nekurienes vidū. Taču trešās paaudzes Mini – it īpaši piecdurvju versiju – izrāda vēl nebijušu, patikamu briedumu un spēju pieveikt lielus attalumus, kontrastējot ar agrāko tieksmi sakašķieties ar katru asfalta collu. Un, paldies

93 \$ 698.0
95 \$ 729.0
97 \$ 753.0
D \$ 552.0

Iebraucot Mēness
ielejā. Maz
solis Mini...

motora pārsegas, starp ātrumposmiem bubenot pa šoseju. Mēs dzināmies pakaļ – Dakaras daļībnieki uz koplietošanas ceļiem nedrikst pārsniegt 120 km/h, vai ari mums nebūtu ne mazāko izredžu – un beidzot nokērām prāvo sacīķu auto uz diezgan tuksnesīga ceļa posma. Pilots un sturmanis mums veltija žestu ar paceltniem ikšķiem un izaicināja uz draudzīgu kaka un peles spēli, līdz policisti viņus novirzīja no ceļa uz citu tuksneša ātrumposmu. Boris Galafulič un Filipe Palmeiro, paldies, ka bijāt īsti džentlmenji un ļāvāt mums uzņemt dažus foto! Un tikai nedaudz nodzināt mūs no ceļa.

KĀ ATRAST VECU AUTO, KAS TIKPAT LABI varbūt nemaz neeksistē, pilsētā tuksneša nomalē nekurienes vidū? Pēc piecām dienām un gandrīz 2600 kilometriem, ko pavadījām, lai sasnietu Arikā, man nebija kļuvis skaidrāks, kā mēs varētu nomedit oriģinalo stiklķiedras Mini. Nav tāda Arikas Mini īpašnieku kluba, un pat BMW Čiles spiegiem nav izdevies atrast Arikā ražotu auto vai vismaz liecības par to eksistenci. Mēs, metodiskie puiši, sākām ar vienkāršu vizināšanos uz priekšu un atpakaļ pa dzīvojamajiem rajoniem, un drīz tapa skaidrs, ka Arikā ir ļoti daudz ielu, un mēģinājumi tās visas pārmeklēt beigtos ar a) sajukšanu prātā un b) nolinčošanu aizdomīgu vietējo izpildījumā. Zinot veco Mini reputāciju mehāniskās izturības ziņā, mēs pievēršāmies vetejām autokapsētām, un izrādījās, ka arī to Arikā ir daudz, un mēģinājumi tās visas pārmeklēt beigtos ar a) centralas nervu sistēmas iekaisumu un b) kļūšanu par barību milzu plēsīgajiem putniem, kas te riņķo vīrs galvām.

Mums trūka pavedienu, tapēc nolēmām atrast oriģinālo Mini rūpnicu – kvartālu kaut kur vecajā industriālajā zonā okeāna krastā. Šī pavisam noteikti bija divaināka vieta uz planētas, kur atrasties Mini ražotnei, patiesībā divainākā vieta, kur atrasties jebkādu auto ražotnei. Pēc pāris aplīem pa minēto kvartālu mēs neatradām nekādas pēdas saistībā ar Mini, tāpēc sākām kļauvēt pie katrām durvīm, jautajot, vai kāds atceras veco rūpnicu vai varbūt nesen ir redzējis kādu vecu Mini. Pirmie picci viri uz mums paskatījās tā, it ka mēs būtu jutājuši pēc viņu jaunākajām meitām, lai sarakotu bikini reslingu, taču sestais pasvieda mums noputējušu kaulu.

"Nav problēmu," viņš noteica. "Mini rūpnicā atradās tepat aiz tās sienas. Taču, ja gribat atrast kādu no vecajiem auto, labāk parunājet ar to zelli, kas dzīvo ārpus pilsetas un aiz atslegas glāb vecas automašīnas, varbūt viņš zinās." Mēs traucāmies arā no pilsētas un nonācām metāla nožogojumā, kas bija piebāzts ar divainiem, veciem dzelzīem: 50. gadu Studebaker, 42. gada Chevrolet, pāris starpkaru laika Ford, pat BMW Isetta. Taču ne miņas no Arikas Mini. Ne miņas no jebkāda Mini.

2600 kilometru cauri tuksnesim, dzenot pēdas mežonigam, izmirušam medijumam. Laiks atzīt sakāvi.

"Tad jūs meklējat Mini?" nosauļojies kungs ar amerikānu akcentu izlīda no šķūņa ceļa otrā pusē. Šķiet, ka Arikā baumas izplatās ātri. "Kaimiņam darbnīcā viens tāds ir. Taču baidos, ka tas nav... ideāla stāvokli. Sekojiet man!"

Šis kungs – kā atklājās, Čiles kanādietis, benzīngalva, vārdā Pjērs – uzlēca uz motociklu un ar pamatiņu troksni aiztraucās pa ceļu. Mēs metāmies viņam pakaļ, sekojot augšup pa kalnu ceļu, un šūcošiem riteņiem apstājāmies fermā, kas paceļas virs Arikas. Un tur zem noputējušas nojumes tas bija – oriģinālais Mini, pavisam noteikti no stiklķiedras, pavisam noteikti bēdīgā stāvokli. Pat ne bēdīgā, drizāk "neesošā". Tam nav salona, un auto apaudzis ar vismaz desmit gadus krajušos pelečigu tuksneša putekļu kārtu un zirnekļu tīkliem. Taču, bez šaubām, Arikas Mini gaiszīlā stiklķiedras virsbūve ir saglabājusies tikpat spēcīga un, protams, brīva no rūsas kā dienā, kad tā pameta rūpnicu tikai dažu kilometru attālumā. Piedienīgs atgādinājums par vienu pavisam savādu nodāju autobūves vēsturē.

RAUGOTIES UZ VECĀ MINI SMALKO, NETĪRO AUGUMU, prātā iešaujas divas domas. Pirmā: cik gan neparasts un pārlaicīgs bijis oriģināla Mini dizains. Otrā: es nemaz, nemaz negribētu ar tādu braukt 2600 kilometru cauri Čiles tuksnesim. Tiesa, jaunais Mini varbūt nevar lepoties ar priekšgājēja eleganto vienkāršību, taču padomājiet paši. Šis mazais, lepnais britu auto, kas radīts pilsētvīdei Londonas ziemeļos, nevis tuksneša arēm Čiles ziemeļos, ļāva mums ieraudzīt vienas no mežonīgākajām ainavām uz Zemes, kā arī spēja pieveikt grants un smilšu ceļus bez starpgādījumiem. Nu labi, Defender vai Hilux skarbāko reljefu pārvaretu bez tik lielas kratišanās, taču neviens no tiem nebūtu ne uz pusi tik izveicīgs, cīnoties ar kravas auto uz lielceļa.

Pēdējos gados BMW pamatiņi riskē pazudināt visus agrakos panākumus ar Mini, jo Countryman, Paceman, Roadster un Coupe isti nav šīs emblēmas cienīgi. Taču šīs piecdurvu Mini – beidzot – ir patiešām lielisks saimes papildinājums. Tas brauc tikpat labi kā trīsdurvju versija, vietas pietiek kaudzē videoaprikojuma, pat kādam noputejušam stopētājam, un pats labākais – tas pavisam noteikti nepārlūzis uz pušēm avārijas gadījumā. Eksporta prece, ar ko Lielbritānija var lepoties. Tas ir lielisks.

Gluži kā pati Čile. Kas par valsti!... Reibinošas ainavas, draudzīgi cilvēki un burvīga pamestība. Tā piedāvā autoceļošanai vārda tiešā nozīmē – brīvību aizbraukt līdz pašam civilizācijas nostūrim un, ja vēlaties, ari vēl tālāk. Bet, ja to darāt, neizmirstiet šo: nemiet līdzi pietiekami daudz ūdens, uzpildiet bāku katrā DUS un lamu klatbūtnē nestāvēt pa vējam.

TOPGEAR DAFFICAS FOTO SANTA MARIA NO CHILEBACKCOUNTRY.COM,
RODRIGO VEGAM, DIERAM, LOMBARDI UN ERNESTO LOPEZAM

Sargieties no nāvīgajiem kravniekiem. Smejoties energiju no kokas krūma lapām, šoferi šeit brauc dienu un nakti. Viņi nebrauc lēnām un noteikti neizvairīsies no potenciālās frontālās sadursmes. Izturieties ar cieņu.

Arika ir viena no sausākajām vietām uz planētas. "Es šeit dzīvoju līdz desmit gadu vecumam, pēc tam pārcēlos uz Venecuēlu. Nekad nebiju piedzīvojis lietu," mums pastāstīja kāds iedzīvotājs. "Kad tur pirmo reizi uzlīja lietus, mēs vienkārši izgājām ārā un dejojām..."

MINI COOPER S 5DR

“ŠIS MAZĀIS
COOPER DODAS
CELĀ, LAI SATIKTU
SAVUS SENČUS.”

